

LIETUVOS TSR MOKSLŲ AKADEMIJA
ISTORIJOS INSTITUTAS

LIETUVOS TSR ISTORIJOS PROBLEMINĖ MOKSLINĖ TARYBA

LIETUVOS
ISTORIJOS
METRAŠTIS

1 9 7 4
METAI

LEIDYKLA „MOKSLAS“
VILNIUS ◆ 1976

INSTITUTE OF HISTORY
OF THE ACADEMY OF SCIENCES OF THE LITHUANIAN SSR
THE SCIENTIFIC PROBLEMICAL BOARD
OF THE HISTORY OF THE LITHUANIAN SSR

THE YEAR-BOOK
OF LITHUANIAN
HISTORY

1 9 7 4

VILNIUS

1976

INSTITUT FÜR GESCHICHTE
DER AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN DER LITAUISCHEN SSR
PROBLEMISCHER-WISSENSCHAFTLICHER RAT
FÜR GESCHICHTSVORSCHUNG DER LITAUISCHEN SSR

J A H R B U C H
F Ü R L I T A U I S C H E
G E S C H I C H T E

1 9 7 4

VILNIUS

1976

ИНСТИТУТ ИСТОРИИ
АКАДЕМИИ НАУК ЛИТОВСКОЙ ССР

НАУЧНЫЙ СОВЕТ ПО ПРОБЛЕМАМ ИСТОРИИ ЛИТОВСКОЙ ССР

ЕЖЕГОДНИК
ИСТОРИИ
ЛИТВЫ

ГОД
1974

ИЗДАТЕЛЬСТВО «МОКСЛАС»
ВИЛЬНИУС ◆ 1976

Redakcinė kolegija

Jonas DOBROVOLSKAS, Juozas JURGINIS, Nijolė
KUNCYTĖ, Vytautas MERKYS, Vacys MILIUS,
Rita STRAZDŪNAITĖ (sekretorė), Henrikas
SADZIUS (vyr. redaktoriaus pavaduo-
tojas), Adolfas TAUTAVIČIUS, Antanas TYLA,
Bronius VAITKEVIČIUS (vyr. redaktorius),
Regina ŽEPKAITĖ

M $\frac{0164-069}{M 854(10)-76}$ Z-75

© LTSR MA Istorijos institutas, 1976

IN MEMORIAM

DMITRIJUS POCHILEVIČIUS

1897.IX.22—1974.V.29

D. Pochilevičius — žymus Tarybų Sąjungos mokslininkas, istorijos mokslų daktaras (1951), profesorius (1953), Ukrainos TSR nusipelnęs mokslo veikėjas (1974), Liublino universiteto (Lenkijos Liaudies Respublika) garbės daktaras. Nuo 1946 m. iki pat mirties jis dirbo Lvovo universitete Pietų ir vakarų slavų istorijos katedros vedėju. Jo svarbiausi darbai skirti buvusios Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės (Lietuvos, Baltarusijos ir Ukrainos) agrarinių santykių ir valstiečių istorijos tyrinėjimams. Šios srities tyrinėjimų rezultatai paskelbti daugelyje straipsnių ir dviejose knygose: «Крестьяне Белоруссии и Литвы в XVI—XVIII веках» (Lvovas, 1957) ir «Крестьяне Белоруссии и Литвы во второй половине XVIII века» (Vilnius, 1966).

D. Pochilevičius gimė Kijevo gubernijos Vodolijų kaime (dabar Žitomiro srities Kostišivo rajonas) valstiečių šeimoje. Lankydamas mokyklą, pergyveno Spalio revoliucijos ir pilietinio karo metus. 1924 m. jis baigė Kijevo liaudies švietimo institutą. Lankydamas šį institutą, mokytojavo vidurinėse mokyklose ir pradėjo dirbti Ukrainos ir Rusijos aukštosiose mokyklose. 1933—1934 m. dirbo Charkove Ukrainos kultūros mokslinio tyrimo institute. Didžiojo Tėvynės karo metu dėstė Sverdlovsko ir Jaroslavlio pedagoginiuose institutuose.

D. Pochilevičius artimai bendradarbiavo su Tarybų Lietuvos istorikais. Antrąją jo knygą neatsitiktinai išleido Lietuvos TSR Mokslų akademijos Istorijos institutas. Jis buvo aktyvus Rytų Europos agrarinės istorijos simpoziumo dalyvis ir vienas iš jo vadovų. Visi Lietuvos agrarinės istorijos klausimai buvo sprendžiami jam dalyvaujant. Jis buvo instituto aspiranto R. Marčėno disertacijos apie Šiaulių ekonomijos valstiečių sukilimą 1769 m. pirmasis oponentas. Jo patarimais ir paskelbtais darbais naudojosi visi Lietuvos istorijos feodalizmo epochos tyrinėtojai.

J. Jurginis

**ISTORIKAI — LIETUVOS TSR RESPUBLIKINIŲ
PREMIJŲ LAUREATAI**

Lietuvos KP Centro Komitetas ir Lietuvos TSR Ministrų Taryba 1973 m. respublikines premijas paskyrė šioms knygos „Lietuvos komunistų partijos istorijos apybraiža“ (I t. (1887—1920), Vilnius, 1971) autoriams: Partijos istorijos instituto prie LKP CK direktoriui ist. m. k. *R. Šarmaičiui*, to paties instituto v. m. b. *J. Komodaitei* ir ist. m. k. *M. Tamošiūnui*, Lietuvos TSR Mokslų akademijos Istorijos instituto direktoriui ist. m. dr. *B. Vaitkevičiui*.